

VIETNAM BULLETIN

kringloop

van

misleiding

50ct

derde jaargang nr 5, 17 augustus 1968

Verschijnt om de 14 dagen
 Redactie: Jan Boonstra
 M. van Dullemen
 W. de Graaff
 Benno Groeneveld
 Tineke Nijenhuis
 Queenie Stevens

Redactie/administratieadres:
 Vietnam Bulletin, p/a ASVA
 Weesperstraat 51, Amsterdam
 Gironummer 1281198, tnv Vietnam Bulletin
 Abonnement f 5,- per half jaar, met stilzwij-
 gende verlenging. Buitenland f 7,- per half
 jaar. Los nr f 0,50 (België 7 fr.)

AMERIKA IN VIETNAM : DE KRINGLOOP VAN MISLEIDING

door Robert Jay Lifton
 ('Trans-Action, maart '68)

Dr. Lifton is een Amerikaanse psychiater, die een langdurig bezoek aan Vietnam heeft gebracht. Zijn - zeer lang - stuk handelt over de psychologische beleving van de oorlog bij Amerikanen en Vietnamezen en over verschillende vormen van bedrog en zelfbedrog die het hen mogelijk maakt door te gaan. Het stuk werd door ons ingekort en samenvattend vertaald.

Red. VB.

De Zuidvietnamese samenleving is zo uit zijn voegen geraakt dat Amerikaanse technologie of militaire en wederopbouwtechnieken het niet meer op de been kunnen brengen. Die ontwrichting dateert van minstens twee eeuwen en kan worden toegeschreven aan sociale conflicten in de voorkoloniale, koloniale en nakoloniale tijd en aan de postmoderne verwarring die we heden in alle samenlevingen vinden. De huidige oorlog versnelt het afbraakproces op ieder niveau, vooral door de vernietiging van het dorpsleven, de belangrijkste steunpilaar van de sociale stabiliteit in Vietnam. Wat te vaak over het hoofd wordt gezien, is dat deze ontwrichting zich ook uitbreidt tot het gebied van de ideeën en de voorstellingen die de mensen zich van de dingen maken. Niet alleen de sociale instellingen zijn afgebroken, maar ook de daarbij behorende symbolen die noodzakelijk zijn voor een geordend bestaan - de symbolen die het ritme van dood en leven, groepsloyaliteiten en de werkelijkheidsbeleving raken. Deze 'ontsymbolisering' reikt diep in het geestelijk leven en ondermijnt allerlei gemeenschappelijke inspanningen, ook het voeren van oorlog. Dat het communisme in het Noorden of het Zuiden succes als samenhangende sociale kracht heeft weten te behalen, is te danken aan zijn vermogen nieuwe beelden en symbolen met betekenis te hebben kunnen geven, of oude nieuw leven te hebben kunnen inblazen.

Alle Zuidvietnamezen staan bloot aan dit desymboliseringsproces en dat heeft ook gevolgen voor de leiding van het land. Twee voorbeelden. Ik sprak met een vroeger hooggeplaatste diplomaat, die indertijd met Diem was verbonden, een man die ook vandaag nog een leider van een belangrijke religieuze sekte is. Alle bestaande politieke systemen - 'zogenaamde Amerikaanse democratie', Europese parlementaire methoden, communisme of socialisme in al hun vormen - hadden volgens hem voor de Vietnamese behoeften geen betekenis. "We moeten onze eigen weg zien te vinden. Vandaag zijn alle ideologieën een beetje verouderd", zei hij. Deze man, intelligent maar in de war, had zijn toevlucht genomen tot een gemakkelijk eind-van-iedere-ideologie-perspectief dat de afwezigheid van enig bruikbare idee moest verbergen. Een andere vooraanstaande figuur gaf een openhartig verslag van de overal aanwezige regeringscorruptie, inclusief de manipulatie van de toen nog op handen zijnde verkiezingen. Toch beschouwde hij deze verkiezingen als hoopvol omdat "de mensen het spel van de grondwet moeten leren spelen". Opnieuw had ik het gevoel te maken te hebben met een wantrouwen in alle gedachtensystemen, met het gevoel dat alles een 'spel' of een 'scenario' is dat gespeeld moet worden maar niet serieus te nemen valt, bij iemand die niet meer in staat is een samenhangend perspectief uit de oude beschadigde waarden en de bezochte nieuwe te vormen. (Na de verkiezingen veroordeelde hij ze als bedrog.)

Het Amerikaanse antwoord op de Vietnamese ontwrichting is: meer oorlog. En dat betekent natuurlijk meer misleiding, meer beweringen dat dingen beter en beter gaan en dat er vooruitgang gemaakt wordt.

Het herinnerde mij aan twee beangstigende psychologische analogieën. Ten eerste de neiging van mensen, die bepaalde zekerheden hebben aanvaard, om te weigeren deze zekerheden op te geven wanneer de omstandigheden hebben bewezen dat hun zekerheden fout waren, maar ze in plaats daarvan met nieuwe heftigheid gaan belijden. En ten tweede - en dat heeft te maken met mijn eigen werk over doodsvoorstellingen - dat mensen het liefste doden

of willen doden wanneer zij zelf het gevoel hebben dat zij symbolisch gezien aan het sterven zijn - dat wil zeggen als zij overweldigd worden door voorstellingen van stilstand, zinloosheid en het gevoel afgescheiden te zijn van de grote stromen des levens.

De blinde reus

Het allesoverheersende aspect van de Amerikaanse aanwezigheid in Vietnam is dat Amerika optreedt als een reus. Een reus die hulpeloos is. Niet omdat hij gebrek aan kracht of intelligentie zou hebben, maar omdat zijn gezichtsvermogen is beschadigd. Hij is niet in staat de werkelijke afmetingen van zijn omgeving te zien en neemt daarom maar zijn toevlucht tot blinde technologische verzadiging van de omgeving met zijn vernietigende vuurkracht; niet in staat de vijand te zien schiet hij blindelings op wegvlochtende figuren die net zo goed zijn beschermers of bondgenoten kunnen zijn. De reus is in vol ornaat te hulp geroepen. Men kan niet toegeven dat hij hulpeloos is.

Tegelijkertijd schijnt de reus almachtig. Er is in Zuid-Vietnam een algemeen gevoel dat, wanneer Amerika niet voor de dingen zorgt, er niets gebeurt. Onder de ontheemde mensen bestaat de neiging om in groeiende mate op de Amerikanen te leunen. De aanwezigheid van de reus maakt de Vietnamese passiviteit niet kleiner, maar groter. De verhouding tussen Amerikanen en Vietnamezen wordt gekenmerkt door macht aan de ene kant en afhankelijkheid aan de andere kant - een situatie die ik 'valse zorgzaamheid' zou willen noemen. Een dergelijk patroon kan zich in iedere eenzijdige verhouding ontwikkelen; de zwakkere voelt de behoefte aan hulp maar neemt de aangeboden hulp tegelijkertijd kwalijk omdat hij het als een bevestiging van zijn zwakheid ziet. Een klassiek voorbeeld daarvan is kolonialisme. Maar men vindt het ook bij Amerikaanse hulp aan onderontwikkelde landen; in de neger-blanke-verhoudingen in de Verenigde Staten; en in bijna alle sociale hulp-programma's. Het sleutelprobleem is de ontkenning van een gevoel van onafhankelijkheid bij de afhankelijke partij - het gevoel dat de omstandigheden die de onafhankelijkheid onmogelijk maken verlengd worden.

Die combinatie van afhankelijkheid en vijandschap kwam ik voortdurend in de Zuidvietnamese gevoelens tegenover de Amerikanen tegen. Het gevoel dat de ontvangen hulp bedrog was, werd versterkt door het feit dat deze hulp gepaard ging met de verdere uitbreiding van gebieden die vernietigd werden. De Vietnamezen hebben bovendien sterk extreme voorstellingen over de Amerikanen. Soms zien ze hen als een alom aanwezige macht, een verborgen manipulerende hand achter alles wat er gebeurt, op andere momenten als ondeugdelijke naievalingen, die voortdurend door een taaie tegenstander worden beduveld. In zo'n situatie van schijnzorgzaamheid is een evenwichtig oordeel over de Amerikanen onmogelijk; en de Amerikaanse aanwezigheid heeft, zoals ik zal laten zien, vele aspecten die dit onevenwichtige beeld laten voortbestaan.

De vele gezichten van Amerika

Voor de meerderheid van de Amerikanen zijn er 'twee Vietnams' - één van het vechten en doden, één van het genezen en wederopbouw. Dit tweede Vietnam bestaat uit artsen, landbouwkundigen en mensen die verschillende vormen van sociale en economische hulp geven - de menselijke Amerikaan. Maar hoe waardevol en soms zelfs heldhaftig de menselijke Amerikaan ook mag wezen, zijn inspanningen worden door zijn betrokkenheid bij de eerste groep aangetast, omdat hij in opdracht van zijn regering werkt, of omdat hij van de Amerikaanse militairen (die vervoer en nog veel meer in Zuid-Vietnam ter beschikking stellen) afhankelijk is om in leven te blijven of gewoon omdat hij Amerikaan is. Enerzijds neemt men aanzienlijke medische en sociale verantwoordelijkheid voor de gewonden en ontheemde dorpsbewoners op zich; tegelijkertijd is men bereid dezelfde burgers, ja zelfs gehele dorpen, op te offeren voor oorlogsdoeleinden. Er zijn ook veel voorbeelden van de bittere Amerikaan, een man die in toenemende mate bewust is van de grote tegenstellingen die zijn energieke en vaak medelevend herstelwerk en medisch werk omringen. Hij is een in de val zittende idealist - in de val gelopen van de officiële bureaucratie die hij dient en door de opdrachten die hij daarvan heeft gekregen. Hij probeert met zijn situatie te leven door een soort 'bureaucratisch idealisme'. Zo zei een kundige jonge ambtenaar, werkzaam in 'pacificatie' tegen me: "Als ik drie of vier honderd goede, toegewijde mensen zou hebben, zou ik het werk gedaan krijgen." Toen ik hem vroeg of hij Amerikanen of Vietnamezen bedoelde, maakte zijn antwoord - "natuurlijk, als het Vietnamezen zouden kunnen zijn, zou

dat geweldig zijn" - duidelijk dat hij Amerikanen op het oog had. Hoewel hij precies op de hoogte was van de historische gebeurtenissen, die ertoe geleid hadden dat die 'drie of vier honderd goede toegewijde' Vietnamezen er niet waren, gaf hij er de voorkeur aan deze ingewikkelheden terzijde te schuiven ten gunste van een typisch Amerikaanse, zo efficiënt mogelijke manier om 'het werk gedaan te krijgen'. Een andere zeer goed getrainde, ook Frans en Vietnamees sprekende Amerikaan, die eveneens belast was met het scheppen van veiligheid, het vaststellen van de sociale en economische noden en het beginnen met de noodzakelijke veranderingen, gaf toe dat zijn programma zich in moeilijkheden bevond omdat er geen veiligheid kon worden gegarandeerd "omdat de Vietnamezen niet vechten". Hij vertelde hoe hij en zijn groep een dorps hoofd uitzochten en hem ertoe overhaalden in het programma mee te doen, hem de manier van werken bijbracht, dan naar het provinciale bureau rende om het pad te effenen voor de geschreven aanvraag van het dorps hoofd, dan vocht om verschillende vormen van bureaucratische weerstanden te overwinnen (om maar niet te spreken over de weerstand van de dorpelingen die bang waren voor represailles van de Vietcong). Hij definieerde zijn eigen rol als die van een katalysator. Maar het was duidelijk dat onder de gegeven omstandigheden een Amerikaan minder een katalysator dan een wanhopige organisator is - iemand die een reactie begint en er toezicht op houdt, die helemaal niet primair Vietnamees is - en die om die reden niet werkelijk plaatsvindt.

Er zijn vele varianten van de verdoofde Amerikaan - iemand die zich intellectueel bewust is van het doden en het lijden, maar er emotioneel ongevoelig voor is geworden. Een dergelijke 'psychische verdoving' is een bruikbare verdediging bij verschillende ontmoetingen met de dood, maar het maakt ook de meest extreme onmenselijkheid van de mens tegen zijn medemens mogelijk. Een van de vormen ervan is het bezig gehouden worden door 'beroeps'-overwegingen. Herhaaldelijk legde men tegenover mij de nadruk op het belang van Vietnam voor hun carrière - voor journalisten ('de plaats waar het nieuws gemaakt wordt'), ambtenaren van buitenlandse zaken, of beroepsmilitairen (in Vietnam een commando gevoerd te hebben, zo zei men, zou in de toekomst absoluut noodzakelijk zijn voor de hoogste militaire benoemingen). In al deze drie groepen gedragen de mensen zich als 'beroeps', in de betekenis dat zij hun werk kennen en het goed doen. In Vietnam voltooit de gewone beroepsverdoving de kringloop van misleiding door ieder alleen maar aan 'zijn werk doen' te doen denken. Alleen bij uitzondering ontmoet je mensen die zowel 'hun werk doen' en tegelijkertijd daarboven uit stijgen: doktoren die hun geneeskundige praktijk combineren met uitgesproken morele weerzin tegen het doden; journalisten die, door de waarheid te vertellen, de kringloop van misleiding blootleggen.

Ik hoorde ook veel over een ander soort verdoofde Amerikaan - de ambtenaar die, gevraagd naar het doden van burgers, antwoordt met: "De getallen zijn overdreven, en burgers worden nu eenmaal in iedere oorlog getroffen." En die, wanneer hem gevraagd wordt over het in de gevangenis opsluiten van intellectuelen, antwoordt met een: "Daar hebben we niet over gehoord - we kunnen ons tenslotte niet met alles bezighouden wat er gebeurt - en trouwens, we zijn gasten in dit land." Deze vorm van verdoving komt direct voort uit de contradictie die de Amerikaanse aanwezigheid in Vietnam omringt en uit de misleiding dat we uitsluitend een waardevolle regering helpen in haar gevecht een vrije samenleving te scheppen.

Een derde vorm van verdoving komt voort uit de Amerikaanse frustratie door de passiviteit van de Vietnamezen. Zo sprak een vertegenwoordiger van de Agency for International Development van het ellendige lot dat de 'onofficiële vluchtelingen', die langs de wegen huizen om het schieten in de dorpen te ontlopen, te wachten stond - en die één of twee minuten later, pratend over een campagne om aan bloed te komen voor de noodzakelijke bloedtransfusies, boos verklaarde: "Geen Amerikaan zou één druppel bloed voor deze Vietnamezen moeten geven voordat ze leren de zaak zelf op te knappen." GI's die te lijden hebben onder dergelijke frustraties, soms met gevolgen voor leven en dood, karakteriseren de Vietnamezen vaak als 'vies', 'laf', 'niet bereid iets voor zichzelf te doen' en 'niet waard om voor te vechten'. Ik hoorde extreme uitingen die voortkwamen uit een combinatie van verdoving en razernij: "We zouden ieder wapen dat we hebben, met inbegrip van atoomwapens, moeten gebruiken. We hebben de atombom toch op Hiroshima gebruikt, of niet?"

Het psychologische doel van verdoving is angst voor de dood en schuldgevoel over doodmaken en doodgaan te verdringen. Bij de Amerikanen voorkomt de verdoving, zowel in Vietnam als thuis, het ontstaan van een bewustzijn wat er met de vechtenden en nietvechtenden van beide kanten gebeurt. Het is gemakkelijker te voorschijn te roepen als het betrekking heeft op buitenlandse niet-blanke mensen dan ten opzichte van onze eigen doden. Verder is er de rustige Amerikaan, de sociale wetenschapsmensen die studies maken over hou-

dingen van het Bevrijdingsfront en het effect van het geven van televisietoestellen voor experimentele doeleinden. Toen ik Graham Greene's novelle 'The quiet American' las, dacht ik dat het beeld overtrokken was. Nu begrijp ik meer van wat Graham Greene probeerde te vertellen: het misplaatste fatsoen van de Amerikaan, zijn altruïstische betrokkenheid die zowel naïef als arrogant is door de ideologische vooronderstellingen en die eindigen met een ramp. Zeker, de beoefenaar van de sociale wetenschappen is in Vietnam heel wat minder verwoestend opgetreden dan velen van zijn landgenoten, maar hij heeft een speciale verhouding tot dat deel van de kringloop van misleiding die ook in Greene's conceptie impliciet is - nl. de fictie dat een mengsel van technische kennis en toegewijd anti-communisme de Amerikanen de weg zal tonen voor een 'oplossing' van het Vietnamese probleem.

Tenslotte heb je de vermoeide Amerikaan, emotioneel uitgeput in een elke week, elke maand, elk jaar slechter wordende situatie en die al die tijd anderen en zichzelf de voorspoedige vooruitzichten heeft moeten uitleggen. Men moet het psychologische werk dat een mens moet doen om een illusie te handhaven in strijd met een werkelijkheid, die voortdurend in een andere richting wijst, niet onderschatten. Een hooggeplaatste Amerikaan antwoordde op de twijfel die ik uitdrukte over onze positie in Vietnam met kundige openhartigheid: "Men moet twijfelen. Niets is zonder meer duidelijk." Maar zijn verwrongen versie van de gebeurtenissen kwam al gauw boven: "We zijn altijd voor onderhandelingen geweest, maar de telefoon gaf geen antwoord." En hij onderstreepte zijn interpretaties met een reeks 'wetenschappelijke' halve waarheden, daarbij inbegrepen een ingenieuze rechtvaardiging van de Amerikaanse aanwezigheid: hij verwees naar een ontdekking van een Amerikaans psycholoog dat de Vietnamezen: "een sterke behoefte hebben aan een vaderfiguur" - een vulgariteit die indrukwekkend was in zijn psychologische, historische en morele consequenties. Nog ontvullender was zijn voortdurende techniek van toegeven door te ontkennen. Over het leed van Vietnamezen met vaste salarissen door de olopemde prijzen teweeggebracht door de Amerikaanse uitgaven: "Er is geen enorme inflatie geweest." Over de povere resultaten van de Vietnamese troepen en hun neiging te deserteren: "Er zijn geen deserties van gehele bataljons geweest." Over het ressentiment tegen de Amerikanen: "Er zijn geen ronduit anti-Amerikaanse relletjes geweest." Hier werkt de kringloop van misleiding op basis van de veronderstelling dat men zich veel ergere ontwikkelingen had kunnen voorstellen (verwachten?), dat de dingen nu dus wel redelijk goed moeten gaan.

Aan Vietnamese zijde waren de klachten die gehoord werden, vaak samen te vatten onder de beelden: "Een injectie van een goede hoeveelheid geneesmiddelen op de goede plaats kan genezing brengen, maar een overdosering gegeven op de verkeerde plaats kan doden." Een dagbladredakteur wijdde erover uit dat "grote hoeveelheden hulp die over langere tijd" gegeven worden de reeds in Zuid-Vietnam bestaande tendens om de stad van het platteland te vervreemden nog zou verergeren en hen beide afhankelijk zou maken van "het gevende land" zodat het "zowel de fysieke als de morele kracht zou ontnemen en (Zuid-Vietnam) machteloos maken tegen een bedreiging van binnen uit (Dit zou één van de) ergste giften die ooit aan dit land zijn gedaan zijn, want het zou de uiteindelijke vernietiging van zijn vermogen te denken, te organiseren en zijn wil om te werken en te vechten - dat is te leven, zijn."

Dit: je-geneest-ons-dood-gevoel gaat vaak direct over in de eis: geef ons ons land terug! Dit geeft voedsel aan een nationalistisch gevoel. Zo bijvoorbeeld een jonge schrijver: "Ik ben Vietnamees en zal Vietnamees blijven totdat ik sterf" en, gevraagd naar zijn mening over de toekomst van zijn land: "Het kan me niet schelen of het communistisch is, anticommunistisch, nationalistisch of imperialistisch zolang het maar Vietnamees is."

Robert Jay Lifton (Trans-Action, maart '68)

MANIFEST VAN HET VERBOND VAN NATIONALE, DEMOCRATISCHE
EN VREDELIEVENDE KRACHTEN VAN VIETNAM

(Vietnam Courier, 6-5-68)

In april van dit jaar is in de buurt van de wijk Cholon van de Zuidvietnamese hoofdstad Saigon het nationale congres gehouden van het Verbond van Nationale, Democratische en Vredelievende krachten van Vietnam, met het doel een Centraal Comité te kiezen en een program van actie te formuleren. Als voorzitter van het Centrale Comité werd gekozen de advocaat Trinh Dinh Thao, als vice-voorzitters de ondernemer ingenieur Lam Van Tet en de boeddhistische priester Thich Don Hau en als secretaris professor

Duong Ky. Het Nationale Bevrijdingsfront van Zuid-Vietnam zond een begroetingsboodschap naar het congres, waarin voldoening werd uitgesproken over de oprichting van het Verbond, alsmede de wens tot nauwe samenwerking bij de bevrijding van Zuid-Vietnam. Door de vice-voorzitter, ir. Lam Van Tet, werd namens het Congres een manifest voorgelezen, waarin de doelstellingen van het Verbond zijn samengevat. Na een inleidende paragraaf over de huidige toestand in het Zuiden en de verderfelijke rol van de buitenlandse troepen en hun handlangers daarin, vervolgt het manifest:

Landgenoten,

De door de Amerikaanse regering in ons land ontketende oorlog neemt in hevigheid toe. De Vietnamezen, die hun hart verpaid hebben aan onafhankelijkheid, democratie en vrede, hebben geen andere keus dan zich te verenigen en op te staan tegen de agressie.

Terwijl het voortbestaan van het land op het spel stond, hebben de opvolgende marionettenbesturen van Ngo Dinh Diem tot aan Nguyen Van Thieu en Nguyen Cao Ky zichzelf in dienst gesteld van de buitenlandse invasiemacht, waarbij ze ons land hebben verkwanseld en ons volk in ellende en slavernij hebben gestort.

Ons bewust zijnde van de gevaren die de huidige situatie met zich meebrengt en van onze verantwoordelijkheid tegenover de geschiedenis, tegenover de tegenwoordige en toekomstige generaties, hebben wij, die ons vaderland liefhebben en willen dat het in vrede en onafhankelijkheid kan voortbestaan, ons aaneengesloten in het Verbond van Nationale, Democratische en Vredelievende Krachten en aanvaardden wij, zonder te achten op onze beperktheden, onze verantwoordelijkheid tegenover al onze landgenoten.

Zuid-Vietnam moet onafhankelijk zijn.

Het volk van Zuid-Vietnam moet in democratische vrijheid leven.

Zuid-Vietnam moet in vrede leven.

Dat zijn onze vurigste wensen. In overeenstemming met deze doelstellingen verklaren wij plechtig tegenover al onze landgenoten en tegenover alle landen in de wereld, dat het ons doel is: alle vaderlandslievende krachten en individuen te verenigen, vastberaden te strijden tegen de buitenlandse agressie, het marionettenbewind van Nguyen Van Thieu en Nguyen Cao Ky volledig omver te werpen, een regering van nationale eenheid te vormen en onafhankelijkheid, democratie en vrede te verwerven.

Wanneer eenmaal de nationale soevereiniteit zal zijn herwonnen, zal het Verbond van Nationale, Democratische en Vredelievende Krachten van Vietnam voortdurend blijven samenwerken met alle vaderlandslievende krachten en personen om de wonden van de oorlog te helen, het land weer op te bouwen en zo een onafhankelijke, soevereine, democratische, vredelievende, neutrale en welvarende staat te bouwen.

Het actieprogramma van het Verbond omvat de volgende belangrijkste punten:

1. BEEINDIGING VAN DE OORLOG, HERSTEL VAN DE VREDE, HERWINNING VAN DE NATIONALE ONAFHANKELIJKHEID EN SOEVEREINITEIT

a. Het volk van Zuid-Vietnam verlangt hartstochtelijk naar vrede, maar het moet wèl een eervolle vrede in vrijheid zijn. Het Verbond van Nationale, Democratische en Vredelievende Krachten van Vietnam streeft naar het herstel van de onafhankelijkheid en soevereiniteit van Zuid-Vietnam; het verlangt dat de regering van de Verenigde Staten een einde maakt aan de oorlog, de Amerikaanse en geallieerde troepen uit Zuid-Vietnam terugtrekt, de Amerikaanse militaire bases ontmantelt en de onafhankelijkheid en soevereiniteit van Vietnam zoals voorzien in de Akkoorden van Genève van 1954. De nationale onafhankelijkheid, soevereiniteit en territoriale onschendbaarheid van Zuid-Vietnam moet worden erkend en gerespecteerd door alle regeringen van de wereld. Het Verbond is bereid over de genoemde vraagstukken met de regering van de Verenigde Staten in onderhandeling te treden.

b. Het Nationale Bevrijdingsfront van Zuid-Vietnam, een patriottische beweging, die zich grote verdiensten heeft verworven door zijn aandeel in de mobilisatie van en het leiding geven aan het volk bij de strijd tegen buitenlandse agressie de afgelopen jaren, kan niet worden uitgesloten van enige oplossing van problemen in Zuid-Vietnam. Wij zijn voor gezamenlijke actie en overleg met het Front en voor gezamenlijke strijd voor de herwinning van de nationale onafhankelijkheid, voor het herstel van de vrede, voor de wederopbouw van het land en voor een vrij en gelukkig leven voor het gehele volk.

2. OPBOUW VAN ZUID-VIETNAM ALS EEN ONAFHANKELIJKE, VRIJE, VREDELIEVENDE, NEUTRALE EN WELVARENDE STAAT

a. De politieke structuur van Zuid-Vietnam moet die van een republiek zijn, waarin het

volk werkelijk democratische vrijheden geniet. Democratische vrijheden zoals vrijheid van het woord, persvrijheid, geloofsvrijheid, vrijheid van organisatie en vergadering, vrijheid om te reizen e. d. dienen zonder enige discriminatie te worden gewaarborgd. Alle organen van de staatsmacht worden door het volk in vrije en eerlijke verkiezingen gekozen. Alle lagen van de bevolking, mannen en vrouwen, alle nationaliteiten en alle religieuze gemeenschappen zijn in deze organen vertegenwoordigd. Alle Vietnamese staatsburgers zijn in alle opzichten gelijk. De belangen van de Vietnamezen overzee worden beschermd, de rechtmatige belangen van buitenlanders in Zuid-Vietnam worden geëerbiedigd.

De economie van Zuid-Vietnam dient welvarend te zijn en op eigen benen te kunnen staan.

Hiertoe is het noodzakelijk de landbouw tot ontwikkeling te brengen en de groei van industrie, handel en verkeer te stimuleren ter bevordering van de welvaart van het land; de belangen van het werkende volk en van alle andere lagen van de bevolking moeten hierbij worden gediend. In Zuid-Vietnam zal een eerlijk en redelijk programma van landhervormingen worden uitgevoerd om de grondslag te leggen voor de ontwikkeling van de landbouw, om de levensstandaard en de koopkracht van de plattelandsbevolking te verhogen en daarmee bij te dragen tot de ontwikkeling van de nationale economie als geheel.

Als eerste stap hiertoe zal Zuid-Vietnam na het herstel van de vrede, met het oog op het helen van de door de oorlog geslagen wonden en de wederopbouw van de economie, een beroep doen op alle landen voor hulp in kapitaalgoederen, techniek en vakmanschap zonder politieke voorwaarden.

Vietnam is een land met een eeuwenoude cultuur. Zuid-Vietnam zal alles doen om de gevolgen van ontfaarding van de cultuur te overwinnen en de beste tradities van onze nationale cultuur te bevorderen. Zuid-Vietnam zal zijn uiterste best doen de sociale welstand alsook het onderwijs en het examenstelsel te verbeteren, te zorgen voor de levensomstandigheden van nationale minderheden, van ouden van dagen, kinderen, vrouwen en invalide militairen en burgers.

b. Zuid-Vietnam zal een volledig onafhankelijke en soevereine staat zijn met een neutralistische buitenlandse politiek en zal goede betrekkingen onderhouden met alle naties ongeacht hun politieke stelsel, vooropgesteld dat zij werkelijk de onafhankelijkheid, soevereiniteit en territoriale onschendbaarheid van Vietnam eerbiedigen. Zuid-Vietnam hecht bijzonder veel belang aan de vriendschap met zijn naaste buurlanden, Cambodja en Laos.

3. OVER NATIONALE HERENIGING

Nationale hereniging is de vurige wens en de heilige plicht van ons hele volk. Op het ogenblik zijn er twee verschillende politieke stelsels in Noord- en Zuid-Vietnam. Nationale hereniging kan niet overhaast worden verkregen. Om die reden zouden de beide zones, het Noorden en het Zuiden overleg moeten plegen en onderhandelingen moeten gaan voeren op de grondslag van gelijkwaardigheid en van de specifieke bijzonderheden van elke zone, gericht op de uiteindelijke vreedzame hereniging. In afwachting van deze hereniging is het noodzakelijk dat tussen beide zones overeenkomsten worden gesloten op het gebied van de economie, de cultuur, het briefverkeer, het reizigersverkeer enz. De in het Noorden woonachtige Zuidvietnamezen zullen als zij dat wensen vrij zijn naar het Zuiden terug te keren, en omgekeerd zullen naar het Zuiden geëvacueerde Noordvietnamezen vrij zijn terug te keren naar hun geboortegronden.

Landgenoten,

De huidige situatie is buitengewoon ernstig en roept dringend om eensgezinde actie van alle leden van onze maatschappij.

Het Verbond van Nationale, Democratische en Vredelievende Krachten van Vietnam vertrouwt er op dat zijn goodwill en politiek van nationaal herstel door alle landgenoten zal worden goedgekeurd en actief ondersteund.

Het Verbond doet een dringend beroep op alle landgenoten thuis en in het buitenland om zich aaneen te sluiten, om hun eensgezinde kracht in het veld te brengen en te strijden voor de nederlaag van de buitenlandse agressors en voor het herwinnen van onze nationale onafhankelijkheid en soevereiniteit, van vrijheid, democratie en waarachtige vrede.

Het Verbond van Nationale, Democratische en Vredelievende Krachten van Vietnam betuigt zijn oprechte dank aan alle staatshoofden, intellectuelen, politieke, religieuze en andere hoogwaardigheidsbekleders en alle vredelievende mensen in alle landen, met inbegrip van de Verenigde Staten, die hun belangstelling en steun voor de rechtmatige strijd van het Vietnamese volk hebben getoond. Het Verbond hoopt, dat deze steun steeds sterker en actiever

zal worden. Landgenoten! Verenigt u en staat op met het vaste besluit, dat Zuid-Vietnam een onafhankelijke, democratische, vredelievende, neutrale en welvarende staat zal worden!

Ons zij de roemrijke overwinning!

April 1968

WAAR PRIESTERS PISTOLEN ONDER HUN SOUTANE DRAGEN

Mark Frankland
(The Observer, 16 mei 1968)

Het beginnen van de vredesbesprekingen in Parijs is voor de leiders van de machtige Zuid-vietnamese katholieke gemeenschap weinig minder geweest dan het uur der waarheid. De mannen van Rechts, die lange tijd een gevecht tot de dood met het communisme hadden beloofd, zien nu dat het mogelijk is dat ze op een dag alleen zullen moeten vechten. Een zeer kleine minderheid van de jonge priesters en intellectuelen van links hebben tot nu toe verdedigd, dat samenleven met de communisten de prijs kan zijn voor de vrede. Maar wat gisteren nog een theorie was, waarover zij slechts onder elkaar hartstochtelijk en wanhopig debatteerden, is nu een reële mogelijkheid geworden. En ze zijn behoorlijk bang. De reactie van de conservatieve leden van de kerk is gemakkelijk te begrijpen. Velen van hen zijn Noordvietnamezen, die na het sluiten van de Akkoorden van Genève naar het Zuiden zijn gevlucht. Meer dan de helft van de 1.700.000 katholieken in het Zuiden komen uit het Noorden. En wat nog belangrijker is: twee van de drie priesters komen uit het Noorden. Deze mensen ruiken verraad. Hun wonderbaarlijke redding van 1954 lijkt niet langer blijvend. Het is alsof Mozes, na gezien te hebben dat de Rode Zee zo vriendelijk is geweest zijn vijanden de weg te versperren, een ogenblikje later hoort dat de golven weer terug rollen om ze door te laten. De analogie met Mozes lijkt dubbel op z'n plaats, want deze priesters zijn mannen die in het Oude Testament geloven en daar geen doekjes om winden. Velen van hen hebben jarenlang de communisten letterlijk bevochten. Onder hun meest militante leiders zijn priesters uit het fort-diocees Bui Chu, dat als één man, bijna tot en met de laatste priester en parochiaan, in 1954 naar het Zuiden ging na jaren tegen de Vietminh gevochten te hebben.

Het feit dat ze zich concentreerden rondom Saigon, waar ongeveer de helft van de Noorderlingen tenslotte terecht kwam, heeft hun politieke invloed nog groter gemaakt. Iedere regering, die deze priesters van z'n anti-communistische gezindheid kan overtuigen, kan in tijden van nood rekenen op bussen vol getrouwe demonstranten. Hun felle haat tegen het communisme drijft hen er toe overal de hand van de communisten in te zien, van de boeddhistische beweging tot de BBC. Ze negeren zelfs de vooruitstrevenden in hun eigen kerk als crypto-communisten.

Hun oplossing voor Vietnam is eenvoudig en hoe minder die oplossing bij de feiten aansluit, des te heftiger bepleiten zij die. Alle communisten, met inbegrip van de leden van het Nationale Bevrijdingsfront, moeten zich terugtrekken in het Noorden. Alleen zij, die het communisme afzweren, kunnen in het Zuiden aanvaard worden. Iets anders zou 'nationaal hoogverraad' zijn. Wat de Amerikanen betreft: zij zouden meer moeten helpen en minder tussenbeide komen. Als Amerika echt vrede wil, moet het zijn politiek veranderen en de 'echte anti-communisten' beter helpen. Er wordt uitdagend gepraat over een guerrilla, de laatste hoop op voortzetten van de strijd. Ze zeggen dat er al 'geheime organisaties' zijn opgericht, speciaal na het Tet-offensief. Een bezoeker vraagt zich verwonderd af of deze priesters, die er even hard ('tough') uitzien als ze praten, al pistolen onder hun soutane dragen.

De westerse wereld en de Amerikanen in het bijzonder hebben tot nu toe deze stijfkoppigheid nuttig gevonden en aangemoedigd. Het zal niet de fout van deze priesters en hun gehoorzame volgelingen zijn, als die stijfkoppigheid op een dag voor een pijnlijke situatie zou zorgen. Hun onverzoenlijkheid is begrijpelijker, omdat hun meest vooruitstrevende collega's in hun hart veel van hun twijfels delen. Deze mannen zijn goed op de hoogte van de confrontatie van hun kerk met Oost-Europa en hebben goede hoop wat betreft de lessen die daaruit geleerd kunnen worden.

Maar ze schijnen te vrezen dat zal blijken dat de Vietnamese communisten anders zijn. Je hoort steeds weer: "Het zijn Aziaten, weet je, en veel wilder." Hoewel ze de paus elk woord over vrede in Vietnam uit de mond kijken, vragen ze zich in hun hart toch af of hij, een Europeaan, hun hachelijke positie echt zal kunnen begrijpen. Deze mensen zouden graag radi-

kale veranderingen zien in de kerk in Zuid-Vietnam. Zij wantrouwen de rijkdom en het bezit van rijstvelden van de kerk. Ze zijn banger dan de 'harde' anti-communisten, omdat zij bang zijn dat de juiste koers lijden zal veroorzaken.

In de grond van de zaak gaat het niet om het blijven bestaan van de kerk. Een priester zei: "De kerk in al haar pracht slaapt met alle regimes, maar in haar bovenzinnelijkheid bedreigt zij ze allemaal."

De vraag is hoeveel katholieken zullen moeten lijden, als puntje bij paaltje komt, in dit proces van heilige ontrouw.

OVERZICHT VAN DE BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN

van 16 tot 24 juni

- 16 juni - 142 Bombardementsmissies boven Noord-Vietnam.
- 17 juni - Een woordvoerder van het Zuidvietnamese regeringsleger maakt bekend dat 12 Noordvietnamese helikopters ten zuiden van de gedemilitariseerde zone zijn neergeschoten. Ze maakten deel uit van twee groepen van 19 en 24 helikopters. Tegelijkertijd is een Australische destroyer tot zinken gebracht.
- 18 juni - De nieuwe gouverneur van Saigon, Nguyen Van Minh, heeft de vorming van een éénhoofdig commando van alle regeringstroepen, de politie inbegrepen, in de hoofdstad bekend gemaakt. De Amerikanen hebben een nieuw, 'zeer geheim' systeem op bases waarvandaan raketten worden afgeschoten, op te sporen en uit te schakelen. 121 Bevrijdingsfrontsoldaten geven zich over. Generaal Ky maakt bekend niet aan een staatsgreep te denken. Het nieuwe hoofd van de politie in Saigon, Tran Van Sat, heeft 7 van de 9 districtscommissarissen in de hoofdstad vervangen.
- 19 juni - Oe Thant zegt dat de onderhandelingen in Parijs niets zullen opleveren, zolang beide partijen hun hoop op een militaire overwinning nog niet hebben opgegeven. Tran Van Huong, de Zuidvietnamese premier, zou hebben gedreigd af te treden wanneer president Nguyen Van Thieu zou doorgaan met het benoemen van nieuwe mensen zonder hem erin te kennen. De Alliantie van Nationale, Democratische en Vredelievende krachten biedt het Bevrijdingsfront aan onderhandelingen te beginnen over gemeenschappelijke strijd tegen het Saigon-regime. 9e Bijeenkomst in Parijs. Harriman zegt terug te willen naar de Akkoorden van Genève van 1954. Noord-Vietnam en Amerika beschuldigen elkaar over en weer de escalatie voort te zetten. De woordvoerder van de Amerikaanse delegatie, Jordan, verklaart op een persconferentie dat als oorzaak van de opvoering van de bombardementen op Noord-Vietnam gezien moet worden het goede weer en de behoefte iets terug te doen tegen het opvoeren van het geweld door de andere partij.
- 20 juni - De luchtbasis Tan Son Nhut wordt met 107 en 122 mm raketten bestookt. De stad zelf niet. Clifford, de Amerikaanse minister van defensie, verwacht dat de onderhandelingen in Parijs spoedig tot concrete resultaten zullen leiden. De geheimzinnige Noordvietnamese helikopters blijken naar alle waarschijnlijkheid geallieerde schepen te zijn geweest.
- 21 juni - De Amerikanen maken in Saigon bekend sinds 1-1-1961 25.068 man aan doden te hebben verloren en 155.297 gewonden. De verliezen van de tegenstanders worden opgegeven als 363.935 doden. Het Laotiaanse blad Sieng Seri publiceert een verklaring van de afgezette neutralistencommandant Kong Le waarin hij premier Souvanna Phouma ervan beschuldigt het land aan de Amerikanen te hebben uitgeleverd.
- 22 juni - De Amerikanen bombarderen per vergissing de haven van Saigon. De Noordvietnamese delegatie in Parijs verklaart dat er, in tegenstelling tot wat Harriman, Clifford en Rusk hebben verklaard, geen enkele vordering bij de vredesbesprekingen is.
- 23 juni - McCarthy zegt dat hij de bedoeling heeft eind juli of begin augustus naar Parijs te gaan om met de Noordvietnamezen te praten. Vice-president Humphrey verklaart zich voorstander van een staakt-het-vuren.
- 24 juni - Premier Tran Van Huong spreekt de Zuidvietnamese assemblee toe. Hij zegt dat het Bevrijdingsfront authentieke patriotten, die tegen de Fransen en de dictator Diem hebben gestreden, bevat. Deze opmerking brengt groot tumult teweeg. Hij zegt tevens dat er geen sprake van kan zijn het NBF te erkennen. Het erkennen

van het NBF zou betekenen, zo zegt hij, dat het een burgeroorlog is en de interventie van de 'geallieerden' niet gerechtvaardigd zou zijn.

(Le Monde)

DRUKWERK

Frankering bij abonnement
Amsterdam

Stud Centr Vredesthematiak
Walkartweg 20
ZEIST 26

Afz.: Vietnam Bulletin
p/a ASVA
Weesperstraat 51
Amsterdam

HOLLAND